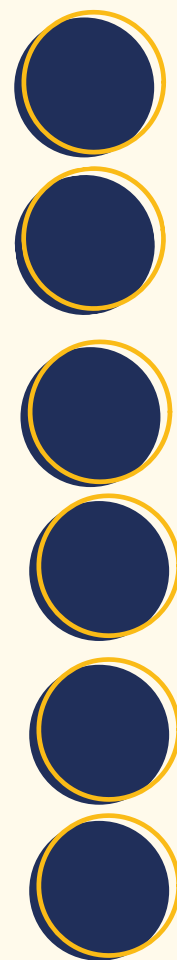

УПОВНОВАЖЕНИЙ ІЗ ЗАХИСТУ
ДЕРЖАВНОЇ МОВИ

ЗАСТОСУВАННЯ ДЕРЖАВНОЇ МОВИ у СФЕРІ ОСВІТИ

НОРМАТИВНО-ПРАВОВЕ РЕГУЛЮВАННЯ

ст. 21 Закону України "Про забезпечення функціонування української мови як державної" (далі - Закон про мову);

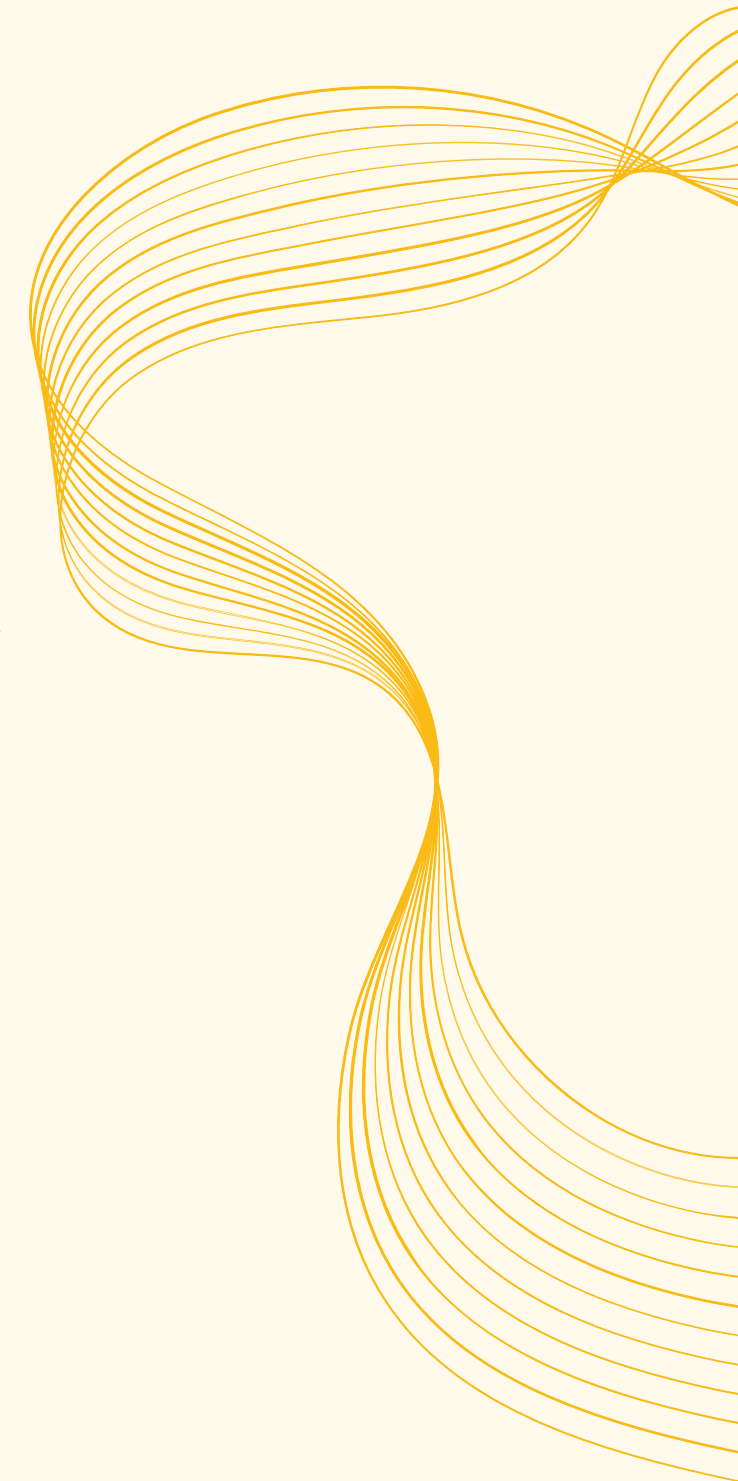
ст. 7 Закону України "Про освіту";

ст. 48 Закону України "Про вищу освіту";

ст. 46 Закону України "Про фахову передвищу освіту";

ст. 5 Закону України "Про повну загальну середню освіту";

та інші нормативні акти.

ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

(СТ. 21 ЗАКОНУ ПРО МОВУ)

УПОВНОВАЖЕНИЙ ІЗ ЗАХИСТУ
ДЕРЖАВНОЇ МОВИ

Мовою освітнього процесу в закладах освіти є державна мова.

Держава гарантує кожному громадянину України право на здобуття формальної освіти на всіх рівнях, а також позашкільної та післядипломної освіти державною мовою в державних і комунальних закладах освіти.

Заклади освіти забезпечують обов'язкове вивчення державної мови в обсязі, що дає змогу провадити професійну діяльність з використанням державної мови.

У закладах освіти одна або декілька дисциплін можуть викладатися двома чи більше мовами - державною мовою, англійською мовою, іншими офіційними мовами ЄС.

НОРМИ АНАЛОГІЧНОГО ЗМІСТУ Є У НИЗЦІ НОРМАТИВНО-ПРАВОВИХ АКТІВ, ЗОКРЕМА:

Закон України "Про повну загальну середню освіту":

Стаття 5. “Мовою освітнього процесу в закладах загальної середньої освіти є державна мова...

Кожному учневі гарантується право на здобуття повної загальної середньої освіти державною мовою в державних, комунальних і корпоративних закладах освіти, що забезпечується шляхом організації викладання всіх навчальних предметів (інтегрованих курсів) державною мовою, крім випадків, визначених цим Законом...”

ТАКОЖ У СВОЇЙ ДІЯЛЬНОСТІ НЕОБХІДНО ВРАХОВУВАТИ ІНШІ ВИМОГИ ЗАКОНУ ПРО МОВУ, ЗОКРЕМА:

УПОВНОВАЖЕНИЙ ІЗ ЗАХИСТУ
ДЕРЖАВНОЇ МОВИ

Інтернет-представництва (в тому числі веб-сайти, веб-сторінки в соціальних мережах) установ і організацій державної і комунальної форм власності виконуються державною мовою. Поряд з версією інтернет-представництв, виконаних державною мовою, можуть існувати версії іншими мовами (ст. 27).

Інформація для загального ознайомлення подається державною мовою, якщо інше не встановлено Законом про мову (ст.28).

Мовою публічних заходів є державна мова, якщо інше не встановлено Законом (ст.29).

ОСВІТНІЙ ПРОЦЕС ТА ДЕРЖАВНА МОВА

Рекомендації Міністерства освіти і науки України:

- від 01.02.2018 № 1/9-74 "Щодо застосування української мови в освітній галузі";
- від 17.09.2019 № 1-9-581 "Про застосування державної мови в освітньому процесі".

ДЕРЖАВНА МОВА В МЕЖАХ ОСВІТНЬОГО ПРОЦЕСУ Є МОВОЮ :

ОСОБЛИВОСТІ ЩОДО НАЦІОНАЛЬНИХ МЕНШИН ТА КОРІННИХ НАРОДІВ

- ЗУ “Про забезпечення функціонування української мови як державної”;
- ЗУ “Про освіту”;
- ЗУ “Про повну загальну середню освіту”;
- ЗУ “Про корінні народи України”;
- ЗУ “Про національні меншини (спільноти) України”.

ПРЕДСТАВНИКАМ НАЦІОНАЛЬНИХ МЕНШИН ТА КОРІННИХ НАРОДІВ УКРАЇНИ

гарантується право на навчання:

в комунальних та
корпоративних
зкладах освіти для
здобуття дошкільної
та початкової освіти

мовою відповідної
національної
меншини України,
поряд із державною
мовою

шляхом створення відповідно
до законодавства **окремих**
класів (груп) із навчанням
мовою відповідної
національної меншини
України поряд із державною
мовою

ОБСЯГ НАВЧАЛЬНОГО ЧАСУ ДЕРЖАВНОЮ МОВОЮ ДЛЯ ОСІБ, ЯКІ НАЛЕЖАТЬ ДО НАЦІОНАЛЬНИХ МЕНШИН* (Ч.6 СТ.5 ЗУ “ПРО ПОВНУ ЗАГАЛЬНУ СЕРЕДНЮ ОСВІТУ”)

**Національні
меншини, мови
яких є
офіційними
мовами ЄС,
здобувають:**

- базову середню освіту державною мовою в обсязі не менше 20 відсотків річного обсягу навчального часу у 5 класі із щорічним збільшенням такого обсягу (не менше 40 відсотків у 9 класі);
- профільну середню освіту державною мовою в обсязі не менше 60 відсотків річного обсягу навчального часу.

**Особи, які
належать до
інших
національних
меншин**

Здобувають базову та профільну середню освіту державною мовою в обсязі не менше 80 відсотків річного обсягу навчального часу

*Для мов корінних народів України (кримськотатарська, кримчацька, караїмська) обсяг навчального часу державною мовою не встановлено

**ПОСТУПОВЕ ЗБІЛЬШЕННЯМ КІЛЬКОСТІ ПРЕДМЕТІВ,
ЩО ВИВЧАЮТЬСЯ УКРАЇНСЬКОЮ МОВОЮ, ДЛЯ
ПРЕДСТАВНИКІВ НАЦІОНАЛЬНИХ МЕНШИН, МОВИ
ЯКИХ Є ОФІЦІЙНИМИ МОВАМИ ЄС, ВІДТЕРМІНОВАНО
НА ОДИН РІК**

УПОВНОВАЖЕНИЙ ІЗ ЗАХИСТУ
ДЕРЖАВНОЇ МОВИ

На виконання Рекомендацій Венеційської комісії Верховна Рада України 10.06.2023 ухвалила Закон України «Про внесення зміни до розділу XII «Прикінцеві та перехідні положення» Закону України «Про освіту» щодо врегулювання окремих питань освітньої діяльності в умовах воєнного стану», відповідно до якого на один рік (до 01.09.2024) відтерміновано збільшення кількості предметів, що викладаються українською мовою, для представників національних меншин України, які здобувають освіту однією з офіційних мов Європейського Союзу.

ВИМОГИ ЩОДО ОБОВ'ЯЗКУ ВОЛОДІННЯ ТА ЗАСТОСУВАННЯ ДЕРЖАВНОЇ МОВИ ПІД ЧАС ВИКОНАННЯ СЛУЖБОВИХ ОБОВ'ЯЗКІВ ДЛЯ КЕРІВНИКІВ ЗЗСО

- ЗУ “Про забезпечення функціонування української мови як державної”;
- ЗУ “Про повну загальну середню освіту”.

З 16 ЛИПНЯ 2021 РОКУ КАНДИДАТ НА ПОСАДУ КЕРІВНИКА ЗАКЛАДУ ОСВІТИ ЗОБОВ'ЯЗАНИЙ ПІДТВЕРДИТИ РІВЕНЬ ВОЛОДІННЯ ДЕРЖАВНОЮ МОВОЮ ДЕРЖАВНИМ СЕРТИФІКАТОМ ПРО РІВЕНЬ ВОЛОДІННЯ ДЕРЖАВНОЮ МОВОЮ ДО ОБРАННЯ ЧИ ПРИЗНАЧЕННЯ НА ПОСАДУ

Керівники закладів освіти всіх форм власності зобов'язані володіти державною мовою та застосовувати її під час виконання службових обов'язків (ст. 9 Закону про мову)

Рівень володіння державною мовою засвідчується державним сертифікатом про рівень володіння державною мовою, який видається за результатами відповідного іспиту
(ч. 2 ст. 10 Закону про мову)

Керівник ЗЗСО обирається на посаду за результатами конкурсу, для участі в якому подається, серед іншого, документ, що підтверджує вільне володіння державною мовою (ч. 1 ст. 39 Закону України “Про повну загальну середню освіту”)

ДІЯ ЧАСТИНИ ДРУГОЇ СТАТТІ 10 ЗАКОНУ ПРО МОВУ ПРИЗУПИНЕНА

УПОВНОВАЖЕНИЙ ІЗ ЗАХИСТУ
ДЕРЖАВНОЇ МОВИ

20 травня 2022 року набрали чинності норми частин шостої і сьомої статті 10 Закону України "Про правовий режим воєнного стану", згідно з якими під час воєнного стану керівників державних та комунальних закладів освіти можна призначати без наявності сертифіката про рівень володіння державною мовою, але **з обов'язковим його поданням протягом 3-х місяців після припинення чи скасування воєнного стану.**

АДМІНІСТРАТИВНА ВІДПОВІДАЛЬНІСТЬ ЗА ПОРУШЕННЯ ВИМОГ ЗАКОНУ ПРО МОВУ

Кодекс України про адміністративні правопорушення

ЗА ПОРУШЕННЯ ЗАКОНУ ПРО МОВУ ПЕРЕДБАЧЕНА АДМІНІСТРАТИВНА ВІДПОВІДАЛЬНІСТЬ СТОСОВНО БЕЗПОСЕРЕДНІХ ПОРУШНИКІВ у вигляді (ст.188-52 КУпАП):

- попередження
або
- штрафу (від 200 до 700 неоподаткованих
мінімумів доходів громадян)

3 400 ГРН.

-

11 900 ГРН.

**За повторне невиконання законних вимог
Уповноваженого під час здійснення ним державного
контролю за застосуванням державної мови стосовно
посадових осіб передбачена адміністративна
відповідальність у вигляді (ст.188-53 КУпАП):**

- **штрафу (від 100 до 200 неоподаткованих
мінімумів доходів громадян)**

1 700 ГРН.

-

3 400 ГРН.